

POSICIONAMENT DEL COL·LEGI OFICIAL D'INFERMERIA DE BARCELONA (COIB) SOBRE EL PLA D'INNOVACIÓ DE L'ATENCIÓ PRIMÀRIA I SALUT COMUNITÀRIA 2007-2010.

Davant de la darrera proposta presentada al Consell Assessor del Pla d'Innovació de l'Atenció Primària i Salut Comunitària, del que el Consell de Col·legis de Diplomats en Infermeria de Catalunya en forma part, el COIB vol fer arribar a les seves col·legiades i col·legiats les següents consideracions sobre el contingut del mateix pel que suposa de nova visió i oportunitat de transformació del sistema de salut a Catalunya.

Amb aquesta presa de posició, el COIB vol intentar animar als responsables de les polítiques sanitàries del nostre país, als professionals de la salut i, molt especialment, a les infermeres i als infermers que segueixin amb atenció el seu desenvolupament cap a una implantació progressiva de les propostes del pla als territoris.

El COIB valora com a molt positiu el canvi cultural global que planteja pel conjunt del sistema i com a una oportunitat de canvi efectiu la voluntat de situar als ciutadans i les ciutadanes i l'anàlisi de les seves necessitats (totes les necessitats i no només les que han prevalgut fins ara).

L'esperit de situar l'Atenció Primària (AP) en el centre del sistema i com a fil conductor de tot el procés d'atenció a la persona, família i comunitat (per cert, una proposta molt infermera) es concreta en una proposta d'atenció integrada, entesa com l'orientació de serveis dins d'un mateix territori, a partir del treball en xarxa i la integració de les competències i les relacions de totes les professions i especialitats. Aquest fet pot fer possible el protagonisme adequat del conjunt de professionals del sistema.

El COIB ha recordat, en d'altres ocasions, que ja no es discuteix que la pluralitat i la complexitat dels processos assistencials requereixen, sens dubte, de diferents professionals, que disposin d'un alt nivell de qualificació en el seu àmbit de competència específica i d'una estructura organitzativa que permeti i faciliti el treball en equips multidisciplinaris, sense relació jeràrquica entre ells, sense confusions, des del treball autònom i responsable dels qui, amb consciència professional, de desenvolupament professional conjunt, creuen possible millorar cada dia, la realitat del nostre sistema sanitari.

Si de veritat aquest pla segueix endavant, pot oferir la possibilitat de fer visible el que aporta la infermera, en tant que referent de la població que té assignada, facilitant que, per fi, el tenir cura esdevingui un compromís del sistema de salut i tingui la transcendència o la dimensió adequada, a partir d'un lideratge infermer inequívocament clar. L'aposta decidida del Pla per a la promoció de la cultura de retre comptes dels resultats en l'exercici professional serà de gran ajuda.

De la mateixa manera, el COIB també s'ha pronunciat en el sentit que, si de veritat es vol treballar en base a un model d'atenció orientat a la persona on la qualitat sigui l'eix sobre el que vertebrar tot un conjunt d'activitats, requereix d'una reflexió profunda en el marc organitzatiu, a fi de trobar nous elements que proporcionin possibilitats reals de futur i que garanteixin un desenvolupament en correspondència amb aquest enfocament.

En aquest sentit, entenem que el Pla d'Innovació de l'Atenció Primària i Salut Comunitària reforça la responsabilitat del Cat Salut en la planificació i la compra, recuperant el seu lideratge i fent possible que l'ordenació de l'atenció que rep el ciutadà es faci només sota criteris de necessitats de salut. També ofereix la possibilitat de passar del discurs repetitiu de la descentralització, no aconseguida, al discurs de l'autogestió i l'autoorganització dels equips dins d'una comunitat sanitària local i d'integrar estratègies des de la salut pública, així com de dissenyar polítiques transversals de promoció de la salut en cada comunitat sanitària local.

El Pla vol acabar amb la confusió generada, en moltes ocasions, entre atenció integrada i la gestió única. És a dir, no proposa integrar estructures, sinó que es generin cooperacions efectives entre diferents proveïdors. Això permet mantenir la gestió pròpia de cada proveïdor i no la de les estructures..... (no s'integren centres, sinó que s'integra l'atenció). En definitiva, suposa una nova forma d'entendre les interaccions entre l'hospital, l'atenció primària, la salut pública, la salut mental i els serveis socio-sanitaris. Proposa diluir els nivells assistencials i per tant els nivells "de primera i de segona".

En darrer lloc –i no per això menys important- el Pla d'Innovació de l'Atenció Primària i Salut Comunitària camina en la línia duta a terme els darrers anys per la nostra corporació professional, ja que potencia el paper de la persona i la família en el procés de desmedicalització i d'autocura, alhora que reconsidera la funcionalitat de les estructures, incorporant les oportunitats de les noves tecnologies (TIC's). En la mateixa línia, per exemple, que el COIB ha treballat La infermera virtual .

Però també hi ha qüestions que ens preocupen, sobretot pel que fa a la implementació d'aquest Pla.

La primera és que esdevingui un document més. Que realment es consideri com un "pla d'innovació" amb voluntat d'innovar. La segona, que no es reconegui que és un pla consensuat per tots els col·lectius professionals, les diferents organitzacions sanitàries i aprovat pel Consell assessor i la Comissió permanent del Pla, a través d'un llarg procés de participació i consulta.

La darrera, que no s'avanci en la implantació real i immediata per validar la seva efectivitat i suposi, altra vegada, una generació d'expectatives en els professionals que després veuran frustrades.

En tot cas, el COIB espera que aquest canvi d'orientació de servei que proposa el Pla d'Innovació, millori substancialment la situació de les infermeres pel que fa a les seves possibilitats de decisió i d'intervenció.

Document aprovat en Junta de Govern del Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona, el dia 11 de març de 2009